

Plenum

Tisdag 26.6.2018 kl. 13.59—17.57

8. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av jaktlagen

Regeringens proposition RP 83/2018 rd

Utskottets betänkande JsUB 11/2018 rd

Andra behandlingen

Andre vice talman Tuula Haatainen: Ärende 8 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslaget kan nu antas eller förkastas.

Debatt

16.47 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Maa- ja metsätalousvaliokunta on tehnyt erinomaista työtä, siitä valiokunnalle kiitos. Tämä naakan suojelun lieventäminen ja sen saattaminen metsästettävien lajien piiriin on erittäin hyvä päätös.

Tätä eurooppalaista luonnonsuojelupolitiikkaa tässä maassa on aika pitkälti tehty sillä keinoin, että sillä pystytään tarttumaan aika rankasti elinkeinoihin. Viitataan suden ja karhun suojeluun, jotka ovat uhanalaisten listalla, ja kumpikaan näistä äsken mainituista suurpedoista ei varmasti ole uhanalainen. Niitä on tänäpänä Suomessa niin paljon, että en edes uskalla mennä arvioimaan, paljonko niitä on, mutta kun niitä päivittäin näkee, niitä on valtavasti, eli uhanalaisuudestaan ei ole kysymys.

Tämä naakan suojelun tähänastinen tilannehan on aiheuttanut todella paljon ongelmia, ja se näkyy jokaisessa Suomen kunnassa. Onneksi tähän nyt ryhdyttiin, mutta jos ei olisi ryhdytty, niin haitat lisääntyisivät, ja kun se on suojeltujen eläinten listalla ollut, se aiheuttaa tietenkin myös valtiolle korvausvastuun. Kuten tiedämme, näitä määrärahojahan, joilla korvataan erilaisten rauhoitettujen eläinten aiheuttamat haitat, on vain hyvin rajallinen määrä. Tänäkin vuonna ne rahat varmaan loppuvat kesken, ja sitten ne, jotka kärsivät vahinkoa eduskunnan tekemistä ja EU:n tekemistä suojelupäätöksistä, joutuvat nuolemaan näppejään.

Hyvin monen tämmöisen suojellun lajin haittavaikutukset kohdistuvat esimerkiksi maatalouteen, sanotaan suden aiheuttamat uhkat maataloudessa. Tänäpänä pitää tehdä aitoja sitä varten, että kotieläimet, hyötyeläimet, saavat olla laitumella turvallisesti. Entisaikaanhan oli niin, että suurpedot pantiin eläintarhoissa aitauksiin ja muut elivät vapaana, mutta nyt se on toisinpäin: ihmiset pannaan aitauksiin ja villipedot saavat olla vapaina. On tämä maailma pikkuisen muuttunut viimeisen vuosikymmenen aikana. [Keskustan ryhmästä: On muuttunut!]

Toivoisin nyt hartaasti, että tässä salissa pikkuhiljaa herättäisiin siihen, että voitaisiin näitä erilaisia luontodirektiiviliitteiden lajeja tarkastella vähän kriittisemmin, että ne, mitkä siellä eivät ole uhanalaisia, sieltä poistetaan ja samalla pienennetään valtion velvolli-

Punkt i protokollet PR 74/2018 rd

suutta korvata näitä syntyneitä vahinkoja. Tässä naakan tapauksessa maa- ja metsätalousvaliokunta todellakin on tehnyt hyvää työtä ja ottanut lusikan kauniiseen käteen ja tehnyt viisaan päätöksen siitä, että tällaisista asioista ei tarvitse valtion maksaa rahaa.

Merimetso on sellainen laji kanssa, joka kaipaisi välittömästi myös toimenpiteitä, koska se on rannikolla ja saaristossa aiheuttanut valtavia vahinkoja jo tänä päivänä, ja sen takia toivoisin, että merimetsoasiassakin maa- ja metsätalousvaliokunta toimisi. Varmaan ei tämän hallituksen aikana pystytä enää sitä päätöstä tekemään.

Sama koskee valkoposkikihantia, joiden aiheuttamat vahingot maataloudelle ovat valtavia. Olen kertonut muutaman esimerkin Keski-Karjalan alueelta Tohmajärvi—Kitee—Kessälahti—Rääkkylä-suunnalta, missä todella nämä kyseiset eläimet aiheuttavat valtavaa vahinkoa ja maanviljelijät eivät saa mitään korvauksia, ja jos saavat, ne tulevat aivan toivotoman myöhään, mutta kuitenkin näille tilan eläimille tarkoitettu rehu jää keräämättä siltä vuodelta, kun sato on tuhoutunut. Tässäkin toivoisin, että järki voittaa.

16.50 Hanna Halmeenpää vihr: Arvoisa rouva puhemies! Esittelen tässä pääkohdat maa- ja metsätalousvaliokunnassa tähän mietintöön jättämästäni vastalauseesta, joka sisältää myös ehdotuksen tämän lakiesityksen hylkäämisestä. [Hannu Hoskonen: Minkä takia?] Tätä esitystä on perusteltu sillä, että naakka aiheuttaa satovahinkoja, rikkoo rehupaa- leja, pesii rakennusten piippuihin ja sotkee ulosteillaan ympäristöä, ja sillä, että nykyiset vahinkoja rajoittavat toimet eivät olisi riittäviä. Naakkakanta on runsastunut, kannan vahvuus on noin 110 000 pesivää paria, ja naakan levittäytyessä uusille alueille vahingot ovat kasvaneet. Ne ovat kohdistuneet pistemäisesti joillekin alueille Etelä-Pohjanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla ja Hämeessä. Näitä vahinkoja aiheutuu ympäri vuoden. Vahinkopiikit ajoittuvat naakan pesimäajan ulkopuolelle.

Tästä lakiesityksestä keskeisimmät tahot ovat toki antaneet myös lausuntonsa valmistelun tueksi. Näitten lausuntojen pohjalta esitykseen ei ole tehty muutoksia lainkaan. Ympäristöministeriö on korostanut, että naakkojen tappamisen salliminen niiden lisääntymisajan ulkopuolella ei yksin riitä poistamaan naakkojen aiheuttamia vahinkoja ja että näitä vahinkoja tulee edelleen ensisijaisesti pyrkiä vähentämään muilla keinoilla silloin, kun toimiva menetelmä on olemassa ja sen käyttö mahdollista. Ympäristöministeriö korosti myös sitä, että hallituksen esityksen mukaisen lakimuutoksen toteutuessa ja naakan aseman muuttuessa viestinnässä on korostettava, että metsästys on edelleen kiellettyä pesintäaikana ja eri lisääntymis- ja poikastenkasvatusvaiheissa.

Maa- ja metsätalousministeriön alainen objektiivinen tutkimuslaitos Luonnonvarakeskus puolestaan on katsonut, että naakkakannan runsastumiselle on jokin ekologinen, luultavimmin ravinnon tarjontaan liittyvä syy, joka tulisi pyrkiä poistamaan, mikäli vahinkoja halutaan vähentää. Luonnonvarakeskuksen mukaan naakkavahingot voitaisiin ratkaista tai pienentää siedettäväksi vaikuttamalla ensisijaisesti ravintotarjontaan ja pesintämahdollisuuksiin sekä karkotus- ja suojakeinojen kehittämisellä. Lisäksi joustavaa, luonnonsuojelulain mukaista poikkeuslupakäytäntöä pidettiin hyvänä ratkaisuna pistemäisissä ongelmatilanteissa ottaen huomioon, että vahinkoja syntyy suppealla alueella naakan koko levinneisyysaluetta ajatellen. Koko lajin rauhoituksen purkaminen on siis melko äärevä keino paikallisten vahinkotilanteiden estämiseksi.

Sekä Luonnonvarakeskus että ympäristöministeriön alainen Suomen ympäristökeskus nostivat lausunnoissaan esille sen, että hallituksen esityksen mukainen lakimuutos aiheuttaisi mahdollisesti naakkojen häirintää ja hävittämistä niilläkin alueilla, missä ne eivät ai-

Punkt i protokollet PR 74/2018 rd

heuta vahinkoja. Tämä puolestaan ei edistä muun muassa metsästyksen yleistä hyväksyttävyyttä. BirdLife Suomi ry totesi, että kaikkien lintulajien aiheuttamien haittojen ratkaisemisessa ensisijaisena keinona tulisi olla haittojen ennaltaehkäiseminen. On tärkeää kuitenkin tunnistaa ongelmatilanteet ja kehittää haittoja estäviä toimenpiteitä ja sopeutumista eli toiminnan muuttamista siten, että haitat todella vähenevät. Mikäli haittoja syntyy edellä mainituista toimenpiteistä huolimatta, tulee haitan kärsijälle korvata vahingot, mikäli ne ovat merkittäviä. Haittoja aiheuttavia yksilöitä voidaan ongelmakohteilla poikkeuslupamenettelyin vähentää, mutta lajien vaino tai suurten yksilömäärien tappaminen ei BirdLife Suomen mukaan ole hyväksyttävä ratkaisu yksittäisiin vahinkoihin. Samansuuntaisesti ovat lausuneet muun muassa Suomen luonnonsuojeluliitto ja Luonto-Liitto.

Arvoisa puhemies! Nykykäytäntö ja -lainsäädäntö ovat mahdollistaneet vahinkojen vähentämisen naakkoja luonnonsuojelulain poikkeuslupamenettelyn puitteissa häätämällä ja metsästäväällä. Nämä poikkeusluvut ovat toimineet hyvin, koska naakka älykkäänä lintulajina on häiritäessä oppinut nopeasti välttämään alueita, joilla niitä ammutaan. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus käsittelee ja myöntää rauhoitettujen lintulajien, kuten naakan, hävittämistä koskevat poikkeusluvut koko maassa. Naakan ampumisen mahdollistavia poikkeuslupahakemuksia tehdään vuositason arviolta vain noin 70. Menettely on hyvin tunnettu, ja lupia osataan hakea ennakoivasti keväisin.

Lupamenettely on hallinnollisesti kevyt ja yksinkertainen. Käsittely kestää keskimäärin noin kuukauden. Asianosaisilla on kuukausi aikaa lain nojalla myös valittaa poikkeusluvasta, eli kokonaisuudessaan poikkeuslupaprosessi kestää yhteensä noin kaksi kuukautta, ellei valituksia tule. Naakkapoikkeusluvista valitetaan hyvin harvoin. Vuonna 2015 Varsinais-Suomen ely-keskus teki yhteensä 68 myönteistä poikkeuslupapäätöstä. Käytännössä siis myönnetään kaikki poikkeusluvut, mitä naakan hävittämiseen on haettu. Poikkeuslupamenettelyä on sitä tarvitsevan näkökulmasta myös kevennetty viime vuosina myöntämällä lupia useammaksi vuodeksi kerrallaan tarveharkinnan mukaan: 2—3-vuotisia lupia on käytössä. Tämä on vähentänyt hallinnollista taakkaa sekä viranomaisen että luvan hakijan näkökulmasta.

Nykyisin naakkojen aiheuttamia vahinkoja maataloille ja muillekin tahoille korvataan, mikä käytäntö hallituksen esityksen toteutuessa poistuisi kokonaan naakan siirtyessä rauhoittamattomien lajien luetteloon. Avustuksia eli näitä korvauksia vuosina 2012—2016 on yhteensä maksettu reilut 400 000 euroa, keskimäärin 4 251 euroa hakijalle, joita on siis ollut aika vähän. Se on kuitenkin ollut merkittävä kompensaatio naakkahaittojen rajoittamistoimista, kuten rakennusten verkottamisesta ja häätötoimista, ja itse haitoistakin. Haitat eivät kuitenkaan yksistään hallituksen lakiesityksen mukaisilla toimenpiteillä tule todennäköisesti poistumaan. [Kari Kulmala: Riippuu panosten määrästä!]

Totean lopuksi, että hallituksen lakiesityksen toteutuessa ja naakan siirtyessä rauhoittamattomien lintulajien luetteloon maa- ja metsätalousministeriön on hyvä varmistaa muutoksen vaikutusten seuranta naakan aiheuttamien vahinkojen ja naakkakannan koon ja levinneisyyden suhteen sekä naakan esiintymisessä mahdollisesti tapahtuvien muutosten todentamiseksi.

Tämän vastalauseen perusteluin kuitenkin esitän, että tämä lakiesitys hylätään.

16.58 Satu Hassi vihr: Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Halmeenpään esitystä. Edustaja Halmeenpää perusteli sen erittäin hyvin ja seikkaperäisesti.

Punkt i protokollet PR 74/2018 rd

Hallituksen esitys on ylimitoitettu. Paljon kevyemmälläkin toimenpiteillä naakkojen aiheuttamia vahinkoja voidaan rajoittaa. [Kari Kulmala: Sitähän on yritetty, muttei ole onnistuttu!]

16.58 Markku Eestilä kok: Arvoisa puhemies! Kunpa muissakin valiokunnissa tehtäisiin lainsäädäntöä ihmisten ehdoilla ja niitten ongelmien perusteella, mitä yhteiskunnassa esiintyy. Itse käsitan niin ja oma arvomaailmani toimii niin, että täällä pitäisi säätää enemmän lakeja kansalaisia varten eikä organisaatioita eikä viranomaisvalvontaa eikä byrokraatia varten. Minusta tuntuu, että he elävät kyllä ilman sitä, että eduskunta jokaisessa laissa heitä auttaa.

Tämä, että naakan rauhoitus puretaan, on minusta aivan erinomainen juttu, sillä, kuten edustaja Halmeenpää täällä hyvässä puheenvuorossaan totesi, naakka on älykäs lintu. Itse sanoisin myös metsästäjänä, ettei ole mitään vaaraa, että naakkapopulaatio olisi Suomessa vaarassa, vaikka maa- ja metsätalousvaliokunta on tämän tehnyt.

Se on minusta käsittämätöntä, että jonkun pitäisi aina etukäteen osata pyytää lupia, niin kuin nykyinen käytäntö on, sen takia, ettei tiedä, tuleeko ongelmia. Silloin kun ihmisten omaisuus on vaarassa ja tulee vahinkoa ja ongelmia, niin sehän on yksinkertainen juttu: eli niin kuin nyt tämä laki sen sallii, silloin se ongelma hoidetaan pois. Näinhän yhteiskunnassa tulisi menetellä. Minä en usko, että kukaan huvikseen lähtee omien töitten ohella naakkoja ahdistelemaan, ellei niistä aiheudu todellista ongelmaa.

Tällaista lainsäädäntöä pitäisi tässä talossa enemmän tehdä. Minun mielestäni tämä on erinomainen esimerkki. On hyvä, että hallituspuolueet ovat tämmöisen muutoksen tehneet, koska se on myös sen takia ja periaatteellisesti hyvä, että se antaa tälle koko salille omalla tavallaan esimerkin siitä, miten näitä asioita pitäisi hoitaa. Me emme voi loputtomiin kuunnella erilaisia organisaatioita ja ministeriöiden virkamiehiä, joilla saattaa olla oma näkemys mutta jotka ohittavat paikalliset ongelmat, koska en usko, että sitä kovin hyvin aina tiedostetaan, että mikä missäkin päin Suomea milloinkin ongelmaksi muodostuu.

Edustaja Hoskonen piti täällä hyvän puheenvuoron merimetsoista ja valkoposkihanhistista. Sama koskee niitä, eli sen ongelman perusteella pitää lainsäädäntöä muokata. Silloin jos on sukupuuttoon menossa joku laji, niin silloin lakia muutetaan.

17.00 Lasse Hautala kesk: Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin on mieluisaa olla saattamassa naakkaa metsästyslaissa määriteltyjen rauhoittamattomien lintulajien joukkoon. Tällä lainmuutoksella me voimme rajoittaa naakkojen aiheuttamia vahinkoja. Kuten täällä aikaisemmin jo ensimmäisessä käsittelyssä tuotiin esille, naakat aiheuttavat merkittävää vahinkoa muun muassa maataloudelle rikkomalla rehupaaleja, likaamalla rehuvarastoja, jolloin muun muassa salmonellavaara kasvaa merkittävästi. Lisäksi elintarviketeollisuudella on paljon sellaisia tiloja, joihin naakat ovat pesiytyneet ja jotka ne ovat vallanneet, ja niin ikään myös elintarviketeollisuuden tiloilla on suuri vaara näiden tautien leviämiseen. Myöskin sitten monet kotitaloudet ja kesämökit ovat vuosittain joutuneet sen vitsauksen piiriin, että savupiippuihin tai ilmastointikanaviin ovat naakat pesineet.

Tämä lainsäädännön muutos mahdollistaa myöskin joustavuutta ja tehokkuutta tämän ongelman hoitamiseen. Kuten maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunnossa todettiin, tätä metsästystä on mahdollista suorittaa metsästyslain säännösten puitteissa, eli pesimäaikana näitä lintuja ei tulla metsästämään.

Punkt i protokollet PR 74/2018 rd

Tätä voidaan pitää osaltaan myöskin byrokratian purkuun liittyvänä kysymyksenä. Tähän mennessä luvat on pitänyt pyytää Varsinais-Suomen ely-keskukselta, ja niiden käsittely siellä on kestänyt jopa kaksi kuukautta. Tällä saadaan merkittävää tehokkuutta aikaan.

Lisäksi maa- ja metsävaliokunta kiinnitti huomiota näiden valkoposkikihanhien ja merimetsojen suojametsästyksen mahdollistamiseen, koska myös niiden aiheuttamat vahingot ovat erittäin merkittäviä ja muun muassa valkoposkikihanhien kanta Suomen lisäksi kasvaa merkittävästi myöskin Euroopassa. Tämä asia täytyisi hoitaa mieluummin ympäristöministeriön kautta, koska tällöin olisi mahdollista vielä aikaansaada näitten lintujen aiheuttamista haitoista korvauksia, eli tällöin puhutaan niin sanotusta suojametsästyksestä. Mikäli se hoidettaisiin maa- ja metsätalousministeriön kautta vastaavalla tavalla kuin nyt tämä naakkakysymys, niin tällöin näitä korvauksia ei maksettaisi.

Omalta osaltani haluan lausua parhaat kiitokset hallituspuolueiden lisäksi niille puolueille, jotka maa- ja metsätalousvaliokunnassa tätä lakiehdotusta puolsivat, eli SDP:n, RKP:n, kristillisdemokraattien ja perussuomalaisen kansanedustajille, jotka olivat yksimielisesti tämän lakiehdotuksen takana.

17.03 Kari Kulmala sin: Arvoisa rouva puhemies! Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia siten, että naakka lisättäisiin metsästyslain rauhoittamattomien lintujen luetteloon. Monet maanviljelijät huokaavat varmaankin, että viimeinkin, koska esityksellä pyritään rajoittamaan naakkakannan kasvusta heille johtuvia vahinkoja ja haittoja. Jatkossa naakkoja on helpompi vähentää ilman poikkeuslupajärjestelmää.

Suomen naakkakanta on kasvanut erittäin voimakkaasti erityisesti 2000-luvulla. Kannan runsastuminen lähes koko Suomen alueelle on johtanut myös naakkojen aiheuttamien haittojen ja vahinkojen lisääntymiseen. Kuten olemme tänään jo kuulleet muutamaan kertaan, niin naakat muun muassa aiheuttavat satovahinkoja, rikkovat säilörehupaaleja, pesivät hyvin usein rakennusten savupiippuihin ja muihin rakennusten syvennyksiin sekä sotkevat ulosteillaan parveutumisalueidensa ympäristöä. Naakkojen ulosteet aiheuttavatkin tietynlaisen hygieniä- ja tautiriskin. Naakoista aiheutuvat haitat ovat siten kiistattomia.

Kysyessäni valiokunnassa asiantuntijoilta, mitä hyötyä naakasta sitten on, sain yhdeltä asiantuntijalta vastaukseksi, että se kuuluu luonnon monimuotoisuuteen. Muut asiantuntijat eivät sillä hetkellä naakasta mitään hyvää löytäneet.

Naakkojen aiheuttamista vahingoista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ovat vuosina 2012–2016 maksaneet yhteensä yli 400 000 euroa avustusta. Pääosa avustuksista on käytetty maatalousvahinkojen korvaamiseen. Vahinkojen korvaamiseksi ei enää jatkossa maksettaisi avustusta.

Lintudirektiivin 7 artikla mahdollistaa naakan osalta lajin ympärivuotisen rauhoituksen purkamisen, mikä on erinomainen asia. Tämä mahdollistaa luonnonsuojelulain poikkeuslupajärjestelmää laajempia toimia naakkojen aiheuttamien vahinkojen rajoittamiseksi. Esityksen mukaan naakan rauhoitus purettaisiin lisäämällä naakka metsästyslain rauhoittamattomien lintujen luetteloon. Naakkojen pyydystäminen ja lopettaminen tapahtuisi metsästyslain säännösten rajaamissa puitteissa. Naakkojen pyynti on kuitenkin edelleen kiellettyä pesintäaikana, jolloin naakkojen pyydystäminen on mahdollista vain Suomen riistakeskuksen myöntämän poikkeusluvan tai metsästyslaissa säädetyn ilmoitusmenettelyn nojalla.

Arvoisa rouva puhemies! Pidän tätä esitystä erittäin hyvänä. Samalla kuitenkin tulisi sallia naakkojen ja varisten pyynti niin sanotuilla varishäkeillä, jotka olivat erittäin tehokkaita

Punkt i protokollet PR 74/2018 rd

ta variskannan vähentämisessä silloin, kun ne olivat vielä sallittuja. Olen itsekin pyydystänyt varishäkeillä satoja, ellei tuhansia variksia silloin, kun se oli vielä laissa mahdollista. Varishäkki on siinäkin mielessä hyvä, että siitä voi vapauttaa ne varislinnut tai rauhoitetut linnut, esimerkiksi närhet, joita ei haluta pyytää. Se vähentää myös huomattavasti niin sannotujen haavakkojen määrää. Valitettavasti EU on tällaisen valikoivan pyydyksen viisauudessaan kieltänyt. Suomen tulisi omalta osaltaan vaikuttaa siihen, että EU sallisi varishäkien käytön tulevaisuudessa.

17.07 Susanna Koski kok: Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitys metsästyslain muuttamisesta on erinomainen.

Aina kun puhutaan eläinten ja ihmisten välisestä suhteesta, niin siinä keskustelussa kummallisesti unohtuu, että ihminen on näistä lajeista se, jolla on harkintaa. Tämä metsästyslain muutos ei siis todellakaan velvoita naakkojen poistamiseen tai hävittämiseen, eikä se myöskään estä vapaaehtoisia ennaltaehkäisemisen toimenpiteitä, jotka liittyvät naakkojen aiheuttamiin vahinkoihin, vaan kyllä esimerkiksi maaseudulla elinkeinonharjoittajilla ja kiinteistönomistajilla on harkinnan mukaan edelleenkin tästä muutoksesta huolimatta käytettävissään kaikki keinot, mitä ennaltaehkäisemiseen liittyy, mutta nyt on rinnalla myöskin tehokkaampia tapoja saada tämä naakkakanta kestävämmälle tasolle ja haittoja pienemmiksi. Se on myös veronmaksajien rahojen tarkoituksenmukaista käyttöä.

Erityisen suurella mielenkiinnolla odotan, milloin hallitus tarttuu myöskin tässä mietinnössä olevaan valiokunnan ponsiosaan, jossa otetaan kantaa valkuposkikihanhien ja merimetsojen suojametsästyksen harjoittamiseen ja siihen liittyvän sääntelyn päivittämiseen.

17.09 Johanna Ojala-Niemelä sd: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Hautala lähetti kiitokset SDP:n suuntaan, ja mielelläni otan nämä kiitokset vastaan. Voin sanoa, että myös SDP pitää tärkeänä toimenpiteenä tätä naakan siirtämistä rauhoittamattomaksi linnuksi, ja tällaisia hallituksen esityksiä voi hyvillä mielin myös olla kannattamassa.

Kuten täällä on kuultu, naakkakanta on runsastunut merkittävästi ja oppinut käyttämään viljelyyn, eläintenpitoon sekä muuhun ihmistoimintaan liittyviä ravinto-, pesimis- ja oleskelupaikkoja haitallisella tavalla hyväkseen. Lisäksi naakasta aiheutuu suurta haittaa muiden lintulajien pesinnän onnistumiselle. Naakan aiheuttamat haitat ja vahingot ovat kasvanneet, ja voi sanoa, että tämä uudistus, lainsäädännön muuttaminen, kyllä säästää resursseja jatkossa monella tapaa. Korvausten maksatus, turhauttava luvanhaku ja ongelmaan viiveellä vaikuttava lupaharkinta jää tämän lainsäädännön myötä pois. Naakkakanta kestää nykyisin hyvin yksilöiden poistamista, eivätkä kannat vaarannu rauhoittamattomuudesta.

Riksdagen avslutade debatten och avbröt behandlingen av ärendet.